

Socialdemokraterna

VALMANIFEST 2018

**DET STÖRSTA
TRYGGHETS-
PROGRAMMET
I MODERN TID**

**ETT STARKARE SAMHÄLLE.
ETT TRYGGARE SVERIGE.**

DET STÖRSTA TRYGGHETS- PROGRAMMET I MODERN TID

VALMANIFEST 2018

Ett starkare samhälle. Ett tryggare Sverige.	5
1. Ett samhälle starkt nog att nå full sysselsättning	9
2. Ett samhälle starkt nog att stötta dig i livets alla skeenden	18
3. Ett samhälle starkt nog att besegra kriminaliteten	27
4. Ett samhälle starkt nog att vara en samlande kraft i en omdanande tid	31

ETT STARKARE SAMHÄLLE. ETT TRYGGARE SVERIGE.

Vi lever i en föränderlig tid och en konfliktfylld värld. I sommar har Sverige brunnit, och extremvädret visar på klimatförändringarnas akuta konsekvenser. Handelskrig, extremism och auktoritära krafter dominerar världsutvecklingen, och globaliseringens snabba förändringar gör varje människa mer sårbar.

Det kan kännas tröstlöst – men glöm inte att vi gång på gång sett vad vi människor kan göra när vi står sida vid sida.

Under de senaste decennierna har den extrema fattigdomen, svälten och analfabetismen kraftigt pressats tillbaka i världen – och under det gångna seklet har vårt eget Sverige rest sig från att vara ett fattigt land i Europas utkant, till att bli en världsledande välfärdsnation i den globala ekonomins framkant.

Nu behöver vi samla oss igen. Uppgifterna framför oss kan bara axlas av en stark gemenskap – som gör att du kan känna trygghet i nuet och hopp inför framtiden, även i en omdanande tid.

Därför går vi socialdemokrater till val på att genomföra det största trygghetsprogrammet i modern tid, sammanfattat i detta valmanifest.

Vi vill inte lämna utvecklingen åt ödet eller marknadskrafterna. Vi vill skapa ett starkare samhälle som förmår göra den klimatomställning, upprustning av säkerheten och försvar av freden och demokratin som krävs för att våra barn ska få leva trygga liv.

Ett starkare samhälle, där vi gemensamt anställer de tiotusentals sjuksköterskor, poliser och lärare som krävs för att korta vårdköerna, bekämpa brotten och höja elevernas kunskaper i landets skolor.

Ett starkare samhälle, som ger dig trygghet på jobbet, stöd i omställningen till nya jobb, mer tid med barnen – och en ordentlig pension den dag ditt jobb är slutfört.

Detta starka Sverige är ingen dröm, utan fullt möjligt – om vi håller ihop.

Sedan förra valet har över 300 000 nya jobb skapats, 100 000 har anställts i välfärden, skolresultaten har vänt uppåt och ungdomsarbetslösheten är den lägsta på 16 år.

Nu är en rekordlåg andel människor beroende av samhället för sin försörjning, vi har stora överskott i de

offentliga finanserna och den lägsta statskulden på 40 år. Svensk ekonomi är historiskt stark.

Det här är svenska folkets förtjänst och framgång – och det är folket som ska bestämma hur vår ekonomiska styrka ska användas.

Därför blir detta val en folkomröstning om vår välfärd: Ska vi genomföra detta massiva trygghetsprogram? Eller ska vi göra som Moderaterna och Sverigedemokraterna föreslår och ge stora skattesänkningar till landets rikaste – samtidigt som vanligt folk ska få sämre jobbtrygghet, höga marknadshyror, lägre löner och en välfärd som försvagas av utförsäljning, vinstjakt och mindre resurser.

Men detta är också ett värderingsval. Socialdemokraterna är den enda garanten för en regering som aldrig ger makt åt de som försöker hetsa människa mot människa.

Vi tar striden för det som gjort att den svenska modellen slagit världen med häpnad: vår sammanhållning, vår samarbetsvilja och vår gemensamma tro på styrkan i demokratin.

Och i en föränderlig tid, i en konfliktylld värld, står vi med stolthet upp för denna grundläggande princip: Vi ska inte sänka skatten för några rika få. Vi ska bygga ett starkare samhälle och ett tryggare Sverige – för oss alla.

1. ETT SAMHÄLLE STARKT NOG ATT NÅ FULL SYSSELSÄTTNING

Samhällsbygge före skattesänkningar

Alla som kan jobba ska jobba. Att alla arbetsföra i Sverige kan arbeta är den främsta jämlikhetsreformen och helt avgörande för varje individs frihet att forma sitt eget liv. Sverige har nu den högsta sysselsättningsgraden som någonsin uppmäts i ett EU-land. Men för att gå mot full sysselsättning och EU:s lägsta arbetslöshet 2020 krävs fortsatta reformer för att skapa fler jobb och bemanna de 120 000 jobb som är lediga redan i dag.

Därför vill vi:

- Öka svensk export genom statliga satsningar som öppnar upp fler tillväxtmarknader, främjar investeringar, gör så att fler företag blir exportföretag och underlättar för så kallad systemexport av större infrastrukturprojekt.
- Skapa förutsättningar för fler och växande små och medelstora företag genom att förbättra tillgången till finansiering, öka möjligheterna att bli världsledande inom digitalisering, automation och innovation, samt göra det enklare och tryggare att starta och driva företag.

- Inrätta minst 100 000 utbildningsplatser sammanlagt i hela landet inom Kunskapslyftet, höja kvaliteten i den högre utbildningen genom starkare forskningsanknytning, praktikmöjligheter och mer läroledad tid, samt arbeta för att fler mår bra under sina studier och att fler vågar ta steget att börja studera.
- Satsa minst 20 välfärds miljarder för att göra de tiotusentals nyanställningar som krävs för att nå en mer världsledande välfärd.

Hela landet ska leva – och växa. Vi ska ge lika goda livsmöjligheter oavsett om du bor i stad, ett mindre samhälle eller på landsbygden, inte bara för att det är det mest effektiva sättet att sköta ett land och en ekonomi, utan för att vi ser det som samhällets skyldighet att likabehandla alla människor, oavsett var de bor.

Därför vill vi:

- Göra historiskt stora investeringar i svensk infrastruktur, genom att under det kommande decenniet investera över 700 miljarder för att kraftigt bygga ut det svenska transportsystemet och förstärka underhållet av vägar och järnvägar på landsbygden, samt därutöver bygga nya stambanor för höghastighetståg.
- Bygga ut den digitala infrastrukturen med målet att 95 procent av alla hushåll och företag bör ha tillgång till bredband om minst 100 Mbit/s redan år 2020. Alla bör ha tillgång till stabila mobila tjänster av god kvalitet där de normalt befinner sig senast år 2023.

- Skapa fler servicekontor som säkrar tillgången till statlig service i hela landet, förbättra förutsättningarna för industrin, besöksnäringen och skogsnäringen, förändra strandskyddet så det blir lättare att bygga bostäder och näringsverksamhet i lågt exploaterade områden, samt se till att statliga jobb fördelas rättvist.

Bygg världens första fossilfria välfärdsland. Sommarens bränder visar att klimatförändringarnas konsekvenser redan är här. Samtidigt ropar hela världen efter nya lösningar. Sverige ska svara och gå före för att bli världens första fossilfria välfärdsland. För kommande generationers överlevnad – och för att skapa fler jobb här och nu.

Därför vill vi:

- Kraftigt öka de lokala klimatinvesteringarna, fortsätta att stödja industrins omställning till fossilfri produktion och investera i elvägar, laddstolpar och utbyggd cykel- och kollektivtrafik.
- Genomföra den blocköverskridande energiöverenskommelse som vi slutit för att nå 100 procent förnybar elproduktion år 2040. Fortsätta ställa om fordonsflottan genom styrmedel för fler elbilar, mer biobränslen och andra förnybara bränslen. Motverka onödig plastanvändning och ställa krav på ökad återvinning.
- Stärka miljöarbetet genom att minska mängden skadliga ämnen i vår mat och miljö, förbättra havsmiljön och fortsatt prioritera den biologiska mångfalden.

- Rusta Sverige för att kunna möta extremväder, stigande havsnivåer och andra konsekvenser av klimatförändringarna som redan är oundvikliga.

Den största statliga bostadsstatsningen under de senaste decennierna. I vårt samhällsbygge ska varje ung människa kunna flytta hemifrån och känna den spirande lyckan av att ha nycklarna till en egen bostad i fickan. Vi säger nej till marknadshyror som ger chockhöjda hyror för vanliga familjer. Bostadsbristen ska byggas bort på riktigt.

Därför vill vi:

- Fortsätta med de största statliga investeringar i hyresrätter, studentbostäder och äldreboenden som genomförts på över 20 år, för att skapa fler bostäder med rimliga hyror som vanligt folk har råd med.
- Höja kraven på kommunerna för att säkra bostadsförsörjningen, genom att ta fram planer för bostadsbyggandet och använda sina allmännyttiga bostadsföretag till det de är till för – bygga och förvalta hyresrätter utifrån de behov som finns.
- Förenkla regler för byggande, frigöra mer mark, snabba på byggprocesser och säkerställa att mark som frigörs bebyggs så fort som möjligt.
- Ytterligare förstärka möjligheterna att få ett första boende genom att öka det statliga stödet för att bygga bostäder till unga, samt främja så

kallade kompiskontrakt som gör det möjligt att bo med vänner.

Mer tid för barnen. Många föräldrar har i dag problem med vardagspusslet, att kombinera jobbet med familjens behov och barns långa ledigheter, vilket leder till ökad stress och slitningar. Vi behöver ge fler barnfamiljer mer tid för gemenskap, umgänge och återhämtning.

Därför vill vi:

- Införa en veckas extra betald föräldraledighet årligen för varje förälder med barn mellan 4 och 16 år, att ta ut när barnen är lediga.

Den som jobbar ska ha trygghet – inte lägre lön

Trygga anställningar. Vi vill förnya arbetslivet, rensa upp i träsket av oseriösa anställningar och stärka löntagarnas makt över sin egen vardag. Om du arbetar och gör rätt för dig ska du inte bara få lön för mödan, du ska också kunna planera livet och drömma om framtiden.

Därför vill vi:

- Avskaffa allmän visstidsanställning, motverka ofrivilliga delade turer och hyvling av arbetstid, och fortsätta göra heltid till norm i den offentligt

finansierade välfärden genom kollektivavtal och direkta insatser i kommuner och landsting.

- Stå upp för en arbetslöshetsförsäkring som ger ett starkt inkomstskydd, ge större möjligheter till kompetensutveckling, omställning i arbetslivet och livslångt lärande samt avvisa förslag som undergräver anställningstryggheten och lagstiftning om sänkta löner. Starka kollektivavtal är garanten för löntagares trygghet.
- Utveckla det svenska systemet med statligt stöd vid korttidsarbete, för att öka konkurrenskraften och säkra tillgång till validering, utbildning eller annan kompetensutveckling för de arbetstagare som deltar i korttidsarbete.

Större säkerhet på jobbet. Ett arbetsliv som gör att människor skadas, slits ut och i värsta fall dödas är inte värdigt en modern välfärdsnation.

Därför vill vi:

- Öka tillträdesrätten för regionala skyddsombud, förlänga preskriptionstiden för arbetsmiljöbrott, samt förbättra kontrollen och straffen för missbruk av subventionerade anställningar.
- Bygga ut de statliga insatserna mot sexuella trakasserier och göra arbetsgivare utredningsansvariga även för trakasserier från brukare eller kunder.
- Avvisa högerpartiernas planer på en återinförd

stupstock i sjukförsäkringen och istället säkra en fungerande sjukförsäkring som skapar trygghet och förutsättningar att bli frisk och kunna jobba igen, samt stärka rätten till rehabilitering och företagshälsovård.

Sverige ska bryta segregationen

Jobb och svenska för alla. Det finns inga genvägar – den vuxna, arbetsföra människa som ska bli del av det svenska samhället måste jobba och kunna tala svenska.

Därför vill vi:

- Skapa fler och snabbare vägar in i jobb, med särskilda insatser riktade mot utrikes födda kvinnor och införa etableringsjobb som kombinerar utbildning och arbete för nyanlända och långtidsarbetslösa i linje med överenskommelsen mellan LO, Svenskt Näringsliv och Unionen.
- Begränsa arbetskraftsinvandringen så att jobb med låga utbildningskrav där det inte råder arbetskraftsbrist går till arbetslösa personer i Sverige.
- Införa språkplikt som gör det obligatoriskt att delta i språkundervisning för den som söker asyl eller uppstår försörjningsstöd och behöver lära sig svenska för att få jobb.
- Skapa öppna förskolor med språkinriktning, en föräldraförsäkring som underlättar studier i svenska

och en modell för språkträning för anställda i välfärden som behöver förbättra sin svenska.

Trygga och blandade bostadsområden. Trångboddhet och otrygga bostadsområden hämmar allt för många möjlighet att jobba, lära sig svenska och leva sitt eget liv.

Därför vill vi:

- Skapa en bättre blandning av hyresrätter, bostadsrätter, radhus och villor, rusta upp miljonprogrammen och bygga utemiljöer som är trygga dag som natt.
- Bryta upp reglerna om eget boende (EBO) som bidrar till att många flyktingar flyttar till samma område och i stället införa ett värdigt eget boende.
- Höja straffen för försäljning av svartkontrakt och kriminalisera köpen så att alla bostäder förmedlas effektivt och rättvist. Aldrig tolerera att bostadsområden kuvas av självutnämnda moralpoliser.

Ett gemensamt och proportionerligt ansvar för flyktingmottagandet. Ska människor som beviljas asyl i Sverige direkt komma in i arbete och bli en del av samhället, så kan inte Sverige ta en oproportionerlig del av ansvaret för flyktingmottagandet. Vi värnar asylrätten i Sverige, i Europa och i världen, men ansvaret måste vara gemensamt.

Därför vill vi:

- Verka för att FN:s internationella kvotflyktingssystem utökas så att ansvaret fördelas på fler länder, samt arbeta för att EU upprättar ett gemensamt asylsystem som fördelar flyktingmottagandet rättvist och proportionerligt.
- Ge starkt stöd till UNHCR:s arbete att hjälpa flyktingar i konflikters närhet och bekämpa internationell människosmuggling som riskerar människors liv.
- Behålla den nya asyllagen tills gemensamma regler i EU är på plats, som innebär att färre asylsökande söker sig till Sverige och fler till andra länder.
- Säkerställa att ett avslag på en asylansökan också innebär att den som saknar asylskäl lämnar landet.

2. ETT SAMHÄLLE STARKT NOG ATT STÖTTA DIG I LIVETS ALLA SKEENDEN

En jämlik skola som ger varje barn en god start i livet

Fler lärare och mer tid till undervisning. Sveriges skolresultat börjar antligen förbättras, men ska vi nå de högsta nivåerna i Europa och världen så måste likvärdigheten i skolan stärkas. Varje barn ska bli sett – och varje lärare ska få tid och kraft att ge eleverna den kunskap och bildning de behöver i livet.

Därför vill vi:

- Investera i läraryrket, anställa fler lärare, förskollärare och lärarassistenter som kan avlasta lärarna i deras arbete, skapa bättre arbetsmiljö och mindre administration.
- Höja kvaliteten i lärarutbildningarna med fler lärarledda timmar och stärkt koppling mellan teori och praktik, göra det lättare för akademiker att välja läraryrket, samt öka möjligheten att jobba på en skola och studera till lärare parallellt.
- Göra miljardinvesteringar för en mer jämlik förskola och skola, samt storsatsa på skolans fritidsverksamhet för mer personal, mindre barngrupper och större möjlighet till läxläsning, idrotts- och kulturaktiviteter.

Rätt till studiero och stöd för alla. Var tredje elev i årskurs 9 uppger att de inte har studiero på lektionerna. Det är en skandalös situation som ökar stressen och slår direkt mot kunskapsresultaten. Varje elev måste kunna arbeta i lugn och ro och få stöd oavsett om man halkat efter – eller vill springa före.

Därför vill vi:

- Genomföra en nationell plan för studiero och trygghet i skolan, införa mobilförbud i grundskolans klassrum och stärka möjligheten att stänga av eller omplacera elever som hotat eller utsatt andra för våld.
- Göra det lättare att få särskilt stöd i mindre undervisningsgrupp, öka skolans kunskap och stöd för barn med neuropsykiatriska svårigheter, samt införa läxhjälpsgaranti och obligatorisk lovskola för barn som riskerar att inte bli behöriga till gymnasieskolan.
- Stärka verksamheter som väcker och fördjupar elevens intresse för matematik, teknik och naturvetenskap, och permanenta verksamheten som ger specialintresserade unga möjlighet att läsa universitetskurser redan på gymnasiet.

En trygg vård och omsorg var du än bor

Närmare vård med mer personal och bättre öppettider. Svensk sjukvård rankas som en av de främsta i världen. Det ska vi vara stolta över – men inte nöjda med. För många sjukvårdsanställda känner att de inte räcker till och för många medborgare känner att vården är för svår att nå. Det kan vi aldrig acceptera.

Därför vill vi:

- Anställa minst 14 000 inom vården till 2022 för att korta köerna och höja kvaliteten, förbättra arbetsmiljön så att fler vill och orkar arbeta inom vården, samt ge fler vårdanställda möjligheten att få studielön för att utbilda sig till specialister.
- Miljardsatsa på vårdcentralerna för att ge dem mer personal och bättre öppettider, öppna fler närakuter, samt säkra rätten till en fast vårdkontakt och patientkontrakt så att du som är sjuk vet vem du ska ringa och hur planen för din vård ser ut.
- Arbeta för en förbättrad och jämlik folkhälsa med målet att sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.

Snabbare vård i livets ömtåligaste stunder. Oavsett om du snart ska få bli förälder eller har drabbats av en svår sjukdom eller olycka, ska du veta att när livet är som skörast – är samhällets stöd som starkast.

Därför vill vi:

- Ge ett permanent resurstillskott till ambulanssjukvården, för att få fram fler ambulanser, ambulanshelikoptrar och psykiatriska akutbilar.
- Genomföra en storsatsning mot cancer, som fokuserar på att korta köerna inför operation och stärka kompetensen om cancer i primärvården.
- Förstärka förlossningsvården, skapa bättre eftervård och ge möjligheten att bo på patienthotell innan förlossningen om resvägen till sjukhuset är lång.
- Skapa ett brett stöd till unga som mår dåligt genom en satsning på elevhälsan, snabbare väg till behandling inom barn- och ungdomspsykiatri, och starkare stöd vid självmordstankar.

En ålderdom som inte betyder fattigdom – utan frihet

Högre pensioner. Sveriges pensioner är för låga. De som jobbat och slitit för att göra kommande generationers liv möjliga förtjänar hela samhällets respekt – och en större ekonomisk trygghet.

Därför vill vi:

- Höja pensionen för de som slitit ett helt arbetsliv med låg lön så att det ger upp mot 5000 kronor mer i plånboken varje år, samt stärka grundskyddet för de pensionärer som har det allra svårast.
- Avskaffa den sista resten av den orättfärdiga skillnaden i beskattning mellan lön och pension till 2020.
- Öka inbetalningarna till det allmänna pensionsystemet för att långsiktigt säkra pensionerna. Vår målsättning är att alla vanliga löntagare ska kunna räkna med minst 70 procent av slutlönen i pension från pensionssystemet.

Starkare äldreomsorg. Att allt fler lever allt längre är ett av välfärdsstatens främsta hedersmärken. Men nu krävs att samhället svarar upp mot de krav som ställs, för att vi ska kunna fortsätta leva fria och självständiga så långt upp i åldrarna som möjligt, i social gemenskap och med fysiskt aktiva liv.

Därför vill vi:

- Bygga fler boenden för äldre med vårdbehov, men

även boenden för äldre som inte är i behov av demens- eller vårdboende, men som skulle få ökad livskvalitet med närhet till omsorg, service och gemenskap.

- Förstärka undersköterskans yrkesroll, samt införa kostnadsfria arbetskläder för anställda i äldreomsorgen och en fast omsorgskontakt i hemtjänsten.
- Öka stödet till pensionärsorganisationerna, göra ett handslag med folkrörelserna för att motverka äldres ensamhet, satsa på livslångt idrottande och friluftsliv – och ge varje äldre människa rättigheten att gå ut varje dag.

En välfärd byggd på människovärde – inte marknadsvärde

Stoppa vinstjakten. Det är självklart att våra gemensamma resurser till vård, skola och omsorg ska gå just till vård, skola och omsorg – inte till stora privata vinstutdelningar! Andra länder visar också att det är fullt möjligt att värna valfrihet utan att ha vinstjakt och oseriösa aktörer.

Därför vill vi:

- Stoppa vinstjakten i välfärden och sätta stopp för nya vinstdrivande skolor till dess att en ny lagstiftning är på plats.
- Förstärka kampen mot den organiserade och systematiska brottsligheten som är riktad mot våra välfärdssystem.

- Skapa ordning och reda i svensk skola genom att införa en ny skolpeng som fördelar resurser utifrån behov, en gemensam antagning till alla skolor och ett förbud mot religiösa friskolor.

Rättvisa skatter och kamp mot skattefusk. Under det senaste decenniet har stora skattesänkningar riktade mot storbanker och de absolut mest förmögna krympt resurserna till välfärden och ökat inkomstkliftnorna. Samtidigt undanhålls mångmiljardbelopp från skolan, vården och omsorgen genom skattefusk.

Därför vill vi:

- Värna Sveriges starka offentliga finanser. Reformen genomförs i den takt som ekonomin tillåter och med hänsyn till det finanspolitiska ramverket. Beskattningen ska höjas för storbanker och de som tjänar absolut mest på kapital.
- Öka insatserna mot skattefusk, både nationellt och genom internationella samarbeten, samt förstärka kampen mot den organiserade brottsligheten riktad mot våra välfärdssystem.

Större frihet till fler. Sverige är ett av de friaste länderna i världen, men så många av oss hålls fortfarande tillbaka av sexism, rasism, homofobi och andra diskriminerande strukturer – och hotas och förföljs av dem som förblindats av hatiska ideologier. Så länge någon av oss får sin frihet kuivad är ingen av oss riktigt fri.

Därför vill vi:

- Bedriva en feministisk politik som strävar efter ett jämställt familjeliv, arbetsliv och samhällsliv, se till att jämställdhetsarbetet i skolan bedrivs kontinuerligt och inte i begränsade projekt, samt öka insatserna mot hedersrelaterat våld och förtryck.
- Säkerställa att den personliga assistansen och assistansersättningen präglas av hög kvalitet och rättssäkerhet. Pengarna ska gå till assistans, inte aggressiv marknadsföring och vinst. Alla som har rätt till stöd ska få den hjälp de behöver.
- Höja kompetensen hos skol-, vård- och socialtjänstpersonal för att bättre kunna stödja HBTO-personer, samt modernisera lagstiftningen för att underlätta för stjärnfamiljer och olika familjekonstellationer.
- Prioritera arbetet mot hatbrott och minoritetsgruppers säkerhet, utreda ett förbud mot rasistiska organisationer och deltagande i sådana organisationer, samt stärka insatserna mot antisemitism, våldsbekämpande extremism, hat mot HBTO-personer och rasistisk diskriminering i arbetslivet.

Främja kultur- och idrottslivet. Det starka svenska samhället är byggt på en ovärderlig grund av folk- rörelser, kulturföreningar och idrottsorganisationer. Vi vill att glädjen i föreningslivet ska kunna delas av så många som möjligt, på så lika villkor som möjligt.

Därför vill vi:

- Införa fri entré till regionala muséer i hela landet, höja stödet till kulturverksamheter, satsa på kultur- och musikskolor, bibliotek och den svenska filmen runt om i Sverige, samt upprätta fler mötesplatser fria från kommersiella intressen.
- Verka för att tjejer och killar kan delta i idrottsrörelsen på lika villkor och till låga kostnader, samt införa mer fysisk aktivitet i skolan och på fritids.

3. ETT SAMHÄLLE STARKT NOG ATT BESEGRA KRIMINALITETEN

En historisk satsning på polisen

10 000 fler polisanställda till 2024. Var och en förtjänar att leva sitt liv utan rädsla för brott – och för det ska svensk polis vara den främsta garanten. De behöver starkare stöd, bättre arbetsvillkor och inte minst: fler kollegor.

Därför vill vi:

- Öka antalet polisanställda med 10 000 till år 2024.
- Kraftigt öka utbildningstakten av poliser och starta nya polisutbildningar i Malmö och Borås.
- Förbättra arbetsvillkoren för poliser, så att ännu fler söker sig till yrket, vill stanna som poliser och komma tillbaka till poliskåren.

Bekämpa den organiserade kriminaliteten – och dess orsaker

Stoppa rekryteringen till gängen och skapa fler vägar ut. Den mest effektiva brottsbekämpningen sker innan brott begås. Ökad jämlikhet, bra skolor, social trygghet och goda jobbmöjligheter lägger grunden för en utveckling där unga inte lockas in i kriminalitet. Men om detta misslyckas måste samhället reagera kraftfullt och direkt – och snabbt erbjuda vägar ut.

Därför vill vi:

- Gå in med insatser redan i tidig ålder, samt se till att fler brottsaktiva ungdomar omhändertas och att antalet slutna ungdomsvårdsplatser byggs ut.
- Stärka tryggheten i centrum och affärsområden genom bättre samverkan och ökad kamerabevakning.
- Öka stödet till avhopparverksamhet så att fler kan lämna gängen.

Skärp straffen och bryt den onda cirkeln. Antalet brott som klaras upp måste öka. De som begår brott ska dömas till straff som motsvarar brottets allvar och få stöd som gör att de kan påbörja ett nytt liv.

Därför vill vi:

- Slopa straffreduktionen för unga. Den som fyllt 18 är vuxen och ska betraktas som det i lagens mening. Lagföring av den som begått brott ska gå snabbare.

- Utöka polisens kamerabevakning och förbjuda oregistrerade kontantkort till mobiltelefoner för att polisen lättare ska kunna utreda brott.
- Kraftigt höja minimistrafteffekten för övergrepp i rättssak och förstärka hela rättskedjan genom mer resurser till kriminalvården, åklagarna och domstolarna.

Hårdare tag mot sexualbrotten – och starkare stöd till dess offer

Behandla sexuella övergrepp som de fruktansvärda brott de är. Sexualbrottslagstiftningen har skärpts och en samtyckeslag införts. Men nu måste fler steg tas.

Därför vill vi:

- Höja minimistrafteffekten för våldtäkt. Göra så att den gärningsman som inte medverkar i vård och behandling ska riskera att avtjäna längre tid i fängelse. Införa större möjlighet till övervakning med fotboja för den som blivit villkorligt frigiven eller har kontaktförbud samt se över och stärka sexköpslagen.
- Förstärka sexualundervisningen i skolan för att förebygga sexualbrott, skapa en samtyckeskultur och motverka sexuell exploatering.
- Förbättra förutsättningarna för sexualbrottsutredningar och sparandet av bevis.
- Inrätta fler mottagningar för sexualbrottsutsatta och ökad specialistkompetens för dem som möter utsatta i sin yrkesutövning.

4. ETT SAMHÄLLE STARKT NOG ATT VARA EN SAMLANDE KRAFT I EN OMDANANDE TID

Fördjupa vår gemensamma säkerhet

Storsatsning på främjandet av fred och demokrati.

Det största trygghetsprogrammet i modern tid kan aldrig genomföras isolerat från omvärlden. Endast gemensam säkerhet och samarbete mellan länder och folk är verklig säkerhet. Vi ska värna demokratin i vår omvärld – och bemöta och bekämpa totalitära krafter. Det handlar om internationell solidaritet – vi är trygga om andra är det.

Därför vill vi:

- Arbeta för avspänning, icke-spridning av kärnvapen, medling och dialog, verka för försvaret av demokratin samt bidra till internationella FN-insatser för att skapa stabilitet i konflikttrabbade regioner.
- Utveckla den feministiska utrikespolitiken för att stärka kvinnors och minoriteters rättigheter, representation och resurser världen över, genom att jämställdhet blir en självklar del av global säkerhetspolitik och en övergripande prioritering för fler länder och organisationer.

- Öka tryggheten i vårt närområde och arbeta för utökad samarbete mellan folken runt Östersjön.

Starkare försvarsförmåga. Sveriges militära alliansfrihet tjänar oss väl, och vi ska inte bli medlemmar i NATO. Men vi behöver både fortsätta att steg för steg förstärka vår militära förmåga – och fördjupa våra militära samarbeten med andra.

Därför vill vi:

- Fortsätta att driva en trygg säkerhetspolitik som vilar på tre ben: militär alliansfrihet, internationella samarbeten och en stark svensk försvarsförmåga.
- Förstärka Sveriges militära förmåga och bygga ett modernt totalförsvar med en utvecklad ledning och samordning mellan militärt och civilt försvar.
- Öka antalet värnpliktiga i grundutbildningen för att säkerställa att Försvarsmaktens förband har tillgång till utbildad och övad personal.
- Fördjupa våra militära samarbeten med andra länder och organisationer, särskilt vad gäller försvarssamarbetet med Finland.

Förstärkt beredskap för att möta nya hot. Sverige möts av nya hot, som extremväder, IT-attacker, påverkanskampanjer, våldsbejakande extremism och terrorism.

Därför vill vi:

- Rusta den civila beredskapen för att bättre kunna möta klimatrelaterade kriser såsom bränder, torka och översvämningar – men också påverkansoperationer och terrorism.
- Utveckla lagstiftningen mot terrorism och våldsbejakande extremism, genom att kriminalisera deltagande i terroristorganisationer, ge Säkerhetspolisen möjlighet att läsa krypterad trafik och stoppa utländska hatpredikanter från att resa in i Sverige.
- Inrätta en ny myndighet för att förstärka det psykologiska försvarets arbete att säkerställa försvarsvilja i fred, motståndsvilja i krig och integriteten i svenska demokratiska processer.

Förverkliga löftena till kommande generationer

Ett EU på medborgarnas sida. Vi vet vad som har skett och kan ske i ett splittrat och hatiskt Europa. Därför ger den europeiska unionen oss både större säkerhet och växande välbefinnande. Men EU måste bli mer relevant i medborgarnas vardag och fokusera på de frågor där samarbetet kan göra störst skillnad.

Därför vill vi:

- Arbeta för ett EU som har en modern budget med rimlig avgift och prioriterar att stärka konkurrens-

kraften, bekämpa arbetslösheten, öka klimat- och miljöarbetet, samt att ta fram ett gemensamt, hållbart asylsystem.

- Öka insatserna mot organiserad brottslighet och terrorism, intensifiera arbetet för att försvara demokratin och de mänskliga rättigheterna både utanför och inom unionen, samt delta i EU:s säkerhetspolitiska samarbete på mellanstatlig grund.
- Förstärka insatserna inom EU för förbättrade levnadsvillkor och tillgång till jobb i hemlandet för EU-medborgare som kommer till Sverige för att tigga, kombinerat med skarpare regler och åtgärder i Sverige för att motverka olovliga bosättningar, exploatering och våld mot utsatta personer.
- Verka för en inre marknad som främjar digitalisering och innovation – men även säkrar ordning och reda på den europeiska arbetsmarknaden och lika lön för lika arbete.

Ett världssamfund som går från ord till handling.

Klimatförändringarnas effekter är skrämmande påtagliga. Extra sårbara blir de hundratals miljoner människor som fortfarande lever i extrem fattigdom. Nu behövs inte fler stora löften – utan konkret handling för att nå de ambitiösa mål som satts upp.

Därför vill vi:

- Skärpa ländernas nationella åtaganden i klimatavtalet från Paris, så att vi når målet att hålla jordens globala uppvärmning under 2 grader.
- Upprätthålla målet att 1 procent av Sveriges bruttonationalinkomst ska gå till internationella utvecklingsarbeten.
- Verka för en öppen och rättvis handel, och arbeta genom EU för progressiva handelsavtal som river handelshinder och samtidigt värnar miljön, löntagarnas intressen och människors hälsa.
- Utveckla det internationella partnerskapet Global Deal som Sverige leder tillsammans med OECD och ILO, för att främja social dialog och skapa bättre villkor på globala arbetsmarknader.
- Fortsätta att utveckla och reformera FN så att det har både möjlighet och mandat att försvara mänskliga rättigheter och kväva gryende konflikter innan de växer sig stora, och se till att Sverige utgör en pådrivande kraft för genomförandet av FN:s Agenda 2030.

DU AVGÖR

I en föränderlig tid och en konfliktfylld värld krävs inget större – och inget mindre – än trygghet.

Därför vill vi socialdemokrater genomföra det största trygghetsprogrammet i modern tid.

Mot det står Moderaternas och Sverigedemokraternas vilja att återigen sänka skatten mest för de som tjänar allra mest, samtidigt som vanligt folk ska få högre hyror, lägre löner, svagare välfärd och mindre trygghet på jobbet.

Nu är det du som avgör:

Ska makten gå till de som vill hetsa människa mot människa och låta styrkan i vår ekonomi gå till stora skattesänkningar för några få?

Eller ska vi i Sverige samla oss igen och använda vår ekonomiska styrka till att skapa ett starkare samhälle och ett tryggare Sverige – för oss alla?

Valet är ditt – ansvaret gemensamt.

Socialdemokraterna